

Προσωπικότητες

Αλέξανδρος Τσιριντάνης

μεγάλη προσωπικότητα
μα πάνω απ' όλα άνθρωπος!

Συνέπεια λόγου και πράξης,
ιδεών και εφαρμογής,
θεωρίας και ζωής.

“Pugno, ergo sum!” Αγνίζομαι άρα υπάρχω!

Ο καθηγητής Αλέξανδρος Τσιριντάνης συνήθιζε σε δύσκολες ώρες να αναφέρει το περίφημο τηλεγράφημα του Στρατάρχη Φοξ προς τον πρωθυπουργό Κλεμανσώ για την τραγική κατάσταση του γαλλικού στρατού. *“Το δεξιόν μέτωπο καταρρέει. Το αριστερόν διαλύεται. Το κέντρον υποχωρεί. Εμείς; Μαχόμεθα.”* Και επεξηγούσε: **Σε κάθε κρίσιμη δοκιμασία, σημασία δεν έχει το τι γίνεται γύρω μας αλλά ποια στάση κρατάμε μέσα μας. Απ' αυτό θα εξαρτηθεί όπως και τότε, στην παγκόσμια εκείνη σύρραξη, η τελική έκβαση του πολέμου.**

Άνθρωπος με όλη τη σημασία

Συνεπής, ειλικρινής, δημοκρατικού πνεύματος, ελεύθερος από συμβατικότητες, προκαταλήψεις, ιδεοληψίες και συμφέροντα, κοντά στις τρέχουσες ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου. Έζησε σαν ασκητής και έφυγε διακριτικά και αθόρυβα, όπως είχε ζήσει, αφήνοντας πλούσιο πνευματικό έργο, γραπτό και μη, βεβαιωμένο από τη δυνατή του προσωπικότητα.

Η **κοσμοθεωρία** και βιοθεωρία του, διατυπωμένη και **βασισμένη στο φιλοσοφικό σύστημα του Κριτικού ρεαλισμού** (Kulpe) και στο αίτημα του **Αγωνιστικού Ανθρωπισμού**, προσφέρεται ιδιαίτερα στους σύγχρονους κρίσιμους καιρούς για στήριξη και δημιουργία σε όποιον τομέα του πολιτισμού.

Φωτισμένες κουβέντες - έμπνευση για τη Λέσχη

Ο Τσιριντάνης, ο άνθρωπος που χωρίς να το ξέρει έδωσε ώθηση στη Λέσχη και στο ταξίδι πολιτισμού της, έλεγε:

“ Αν η συνείδησή σας, σάς πληροφορεί ότι είστε κατάλληλοι για ένα έργο, τότε είστε πράγματι κατάλληλοι γι' αυτό το έργο! ”

“ Μαζευόμαστε οι πιστοί διαπιστώνουμε το αδύνατο του εγχειρήματος και... ξεκινάμε!”

Χωρίς αυτή τη φωνή, χωρίς δυνατή πίστη, η Λέσχη δε θα ξεκινούσε! Το έργο της Λέσχης, το «βιβλίο & ζωή» θα ήταν μάταιο. Δε θα είχε εφαρμογή στη καθημερινή ζωή, ούτε κοινωνικό απόηχο. Μπορεί να μην είχε καν γεννηθεί.

“Ο αγώνας ο καλός επί τα έθνη” όπως έλεγε ο Καθηγητής, έδωσε ορμή και κίνητρο στον αγώνα της Λέσχης που με κέντρο το ποιοτικό βιβλίο, απευθύνεται σε όλα τα έθνη, όλες τις εποχές, όλους τους ανθρώπους και τα ενδιαφέροντα.

“Τα όνειρα δεν είναι για να γίνονται πραγματικότητα! Μα για να διαμορφώνουν την πραγματικότητα τέτοια, που δεν θα 'ταν, αν δεν υπήρχαν τα όνειρα...”

Στους πολιτικούς κρατούμενους

Τον υπηρεσιακό Υπουργό Δικαιοσύνης Αλέξανδρο Τσιριντάνη επισκέφθηκε τριμελής επιτροπή της ΕΔΑ, όπου και οι Ηλιού και Θεοδωράκης, και του παραπονέθηκαν για τους πολιτικούς κρατούμενους στις φυλακές Αβέρωφ. Το λάδι στο φαγητό ήταν λειψό, το επισκεπτήριο ήταν μόνο μισής ώρας κι ακόμα σε επισκέψεις στενών συγγενών ήταν παρόντες οι φρουροί...

Τους άκουσε και την ίδια μέρα, μισή ώρα πριν το γεύμα ήτανε στις φυλακές με τον επιμελητή του και δοκίμαζε το φαγητό. Μετά, χωρίς διευθυντή και φύλακες πήγε στους φυλακισμένους. Ένας απ' αυτούς

έβγαλε λόγο σε τόνο οξύ και προσβλητικό κατά του "καπιταλίστα" υπουργού, κλπ. Και κατέληξε:

"...Έννοια σου και θα σου δείξουμε εμείς όταν γυρίσει ο τροχός..."

Άκουσε υπομονετικά, χωρίς να μιλάει και του απάντησε μόνο: **“Ένας ελεύθερος άνθρωπος δεν φοβάται, ούτε όταν γυρίσει ο τροχός... Πες τε μου τώρα τα προβλήματά σας!”** Τον ρήτορα αποδοκίμασαν οι άλλοι, κι όταν έφυγε ο υπουργός, τον... εκαρπάζωσαν κανονικά! **Σημειωτέον ότι είχαν δίκιο και στα τρία αιτήματα και ικανοποιήθηκαν αμέσως. Έβγαλε δε και εγκύκλιο, για όλες τις φυλακές, ενώ έδωσε αυστηρές οδηγίες στους επιθεωρητές για την εφαρμογή τους.**

Άδικη δικαιοσύνη με μεγάλη δόση υποκρισίας!

Υπουργός Δικαιοσύνης υπηρεσιακής Κυβέρνησης το 1963 υπήρξε ο Τσιριντάνης. Δύο μήνες πριν τα Χριστούγεννα, αντιμετώπιζε μια μεγάλη αδικία και μια πιο μεγάλη υποκρισία.

Υπήρχαν αρκετοί οφειλέτες του Δημοσίου, φυλακισμένοι για μικροχρέη που βέβαια δεν είχαν να πληρώσουν γι' αυτό και παρέμεναν στη φυλακή. Από την άλλη μεριά εκείνοι που χρωστούσαν μεγάλα και τεράστια ποσά στο Δημόσιο, όπου και οι λεγόμενες "παγωμένες πιστώσεις"! που απολάμβαναν την ελευθερία τους ανενόχλητοι! Προς δόξαν του Συντάγματος ότι "όλοι" οι πολίτες είναι ίσοι έναντι του νόμου!... Δεν μπορούσε να το χωνέψει ο Τσιριντάνης, κάτω από το μέγεθος τόσης υποκρισίας, να κάνουν οι

άνθρωποι Χριστούγεννα στη φυλακή!

“Ο ερευνών όμως ευρίσκει” και όποιος πονάει για τη δικαιοσύνη βρίσκει τρόπους να την θεραπεύει. Χρηματοδότησε, με το αντίστοιχο ποσό, Πολιτιστικό Σύλλογο που μάλιστα φρόντιζε παντοιοτρόπως για τους φυλακισμένους. Ο οποίος και πλήρωσε τα μικροχρέη τους και... χαράς ευαγγέλια! Οι άνθρωποι έκαναν Χριστούγεννα σπίτι τους! “Μικρό” σαν πολιτικό θέμα, μεγάλη όμως η ψυχή, που η πράξη υποδηλώνει.

Ότι το γεγονός είναι αξιομνημόνευτο το εννοούμε καλύτερα αν σκεφτούμε ότι **τέτοια ευαισθησία μπροστά στην ανθρώπινη ατυχία και δυστυχία ή στην κραυγάζουσα υποκρισία είναι τόσο σπάνια, στον πολιτικό μάλιστα, χώρο... Όπου συχνά όμως γίνεται λόγος για “πολιτική με ανθρώπινο πρόσωπο!”**

Με αγάπη...

Διεθνές συνέδριο γινόταν κάποτε σε αίθουσα της Μ. Βρετανίας και πριν αρχίσουν, οι σύνεδροι βρίσκονταν στο ισόγειο από το πλάι Πανεπιστημίου, στο χωλ, συζητώντας ακόμη όρθιοι. Τότε μια γυναίκα, φτωχικά ντυμένη, μπήκε και ζητούσε ελεημοσύνη από τους συνέδρους, “για την άρρωστη κόρη της”, ως έλεγε. Της έδιναν κάτι και συνέχιζαν την ψιλοκουβέντα τους. Ο Καθηγητής Τσιριντάνης ενδιαφέρθηκε, έμαθε τη διεύθυνσή της και την άλλη μέρα ο επιμελητής του κι αδελφικός συνεργάτης Κώστας Παπαδάκης βρίσκονταν σε μια καμαρούλα στο βάθος μιας αυλής ενός σπιτιού της Δάφνης. Στο κρεβάτι βρίσκονταν μια νέα κοπέλα ωχρή, με φυματίωση... “Καθαρός αέρας, καλό φαί”, είπε ο γιατρός... Πού, πώς; Χήρα η μάνα, χωρίς δουλειά, κλπ. να την περιποιείται... Το κορίτσι, κατά σύμπτωση ήταν φοιτήτρια της Νομικής... Σε μια βδομάδα μπήκε στο σανατόριο της Πεντέλης, με ειδικές συστάσεις στους γιατρούς και παρακολούθηση από την πλευρά του Καθηγητή που συνέστησε και σε συμφοιτήτριές της την επίσκεψη, για συντροφιά της στην Πεντέλη και σιγά-σιγά να μπορεί και να διαβάσει για να μη χάσει τη χρονιά... **Η γνήσια αγάπη ενδιαφέρεται, συμπονά, κοστίζει... Η συμβατική φιλανθρωπία της ελεημοσύνης, αποκοιμίζει τη συνείδηση, πικραίνει κατά βάθος τον άλλον, δεν κοστίζει...**

Η Ένωση των Εκκλησιών!

Κάποτε γινόταν λόγος και προσυεννοήσεις για να γίνουν συνεδρίες για την “Ένωση των Εκκλησιών”.

Αγαθός ο σκοπός, καλές οι προθέσεις αλλά ο δρόμος για την επιτυχία από πού εκπορεύεται!;

Για να επιτευχθεί η “Συνένωση των Εκκλησιών” πρέπει να ξεκινήσει ικανή θητεία συνεργασίας μεταξύ τους σε Έργα Αγάπης, συνέστησε τότε ο Τσιριντάνης.

Δεν άκουσαν, δεν κατάλαβαν ή δεν θέλησαν να καταλάβουν αυτή τη φωνή οι ηγέτες των εκκλησιών.

Ύστερα από διάφορες περιπέτειες από το 1955! ξεκίνησαν έναν διάλογο που, κατέληξε σε πλήρη αποτυχία... την οποία πανηγυρικά και επί 3ωρο η τηλεόραση την Ημέρα της Ορθοδοξίας, το Μάρτιο του 1997, διεκτραγώδησε σ' ένα θλιβερό χρονικό... Όπου η ανθρώπινη μωρία για το filioque, τη χειροτονία των

γυναϊκών, την αμφίεση των ιερέων κ.λ.π. παρήλαυσε σε όλο της το μεγαλείο, ενώ ο αγχωμένος, λιπόθυμος πνευματικά, σύγχρονος άνθρωπος χάνεται αβοήθητος μέσα στις τόσες πληγές του! “Ουκ έχομεν αρχιερέα συμπαθήσαι ταις ασθενείαις ημών...”(Εβρ.δ'15). Ακόμη στη Μητρόπολη επισήμως, την Κυριακή της Ορθοδοξίας, ο πρωθιερέας διακήρυξε ότι η Εκκλησία δεν υπάρχει για να λύνει προβλήματα. Απλά τα αγνοεί, παραπέμποντας στην Αγία Γραφή κάτι που ποτέ δεν έκανε ο Ιησούς. Ο οποίος συμπαραστάθηκε στους πεινώντες και διψώντες την δικαιοσύνη και τα 'βαλε με το τότε κατεστημένο των Γραμματέων, Φαρισαίων και Σαδδουκαίων, που “διυλίζουν τον κώνωπα ενώ καταπίνουν την κάμηλον” καλή ώρα σαν και τώρα! Και επαγγέλθη “ουρανούς καινούς και γήν καινήν, εν οίς δικαιοσύνη κατοικεί...”

Μόνο αν οι Εκκλησίες επικεντρώσουν την προσοχή τους, τη νοοτροπία και τη δράση τους σε Γενναίο Έργο Αγάπης, Αλήθειας Δικαιοσύνης και όχι “φιλανθρωπίας”, προσηλυτισμού και σκοπιμοτήτων , θα υπάρξει η κατάλληλη ωρίμανση των πιστών, η προετοιμασία των καρδιών, που θα κάνει τις συζητήσεις για τα δόγματα περιττές ή να φαίνονται αστείες... Άλλως τε ο ζων Θεός προς τα εκεί οδηγεί τη μέγιστη πλειοψηφία των πιστών που αδιαφορούν ή απλά χαμογελούν με τις “έριδες και μάχες νομικές”, που αντιμάχονται το μεγάλο νόμο της Αγάπης του Ιησού, όλο και πιο λίγο είναι η αλήθεια.

Διάλογος στη δημοκρατία

Γύρω στο 1960, υπουργός Εμπορίου υπηρεσιακής κυβέρνησης υπήρξε ο κ. Πιπινέλης. Για σχετικό νομοσχέδιό του, που είχε ετοιμάσει, παρακάλεσε τον Τσιριντάνη σαν ειδικό καθηγητή του Εμπορικού Δικαίου, να του πει τη γνώμη του. Αυτός αφού το μελέτησε, του είπε τις παρατηρήσεις του και του το επέστρεψε ιδιοχείρως. “Και τώρα;” τον ρώτησε ο Υπουργός.

“Τώρα να δημοσιευθεί στις εφημερίδες για να πούνε τη γνώμη τους όλοι οι ενδιαφερόμενοι”, απάντησε ο Τσιριντάνης.

Ο κ. Πιπινέλης έφυγε λυπημένος και απορών. Δε μπορούσε να εννοήσει πώς η σοφή επιστήμη ήταν δυνατό να κάνει διάλογο με τους... εμπόρους, βιομηχάνους κι επιχειρηματίες!

Όπως δεν το καταλαβαίνουν και μερικοί “δημοκρατικοί” μας πολιτικοί που εισάγουν νομοσχέδια ή διατάξεις τους στα κρυφά, τα ψηφίζουν όπως- όπως μεταμεσονύκτια και όσο συμφέρει κάθε φορά τα εφαρμόζουν... Οι διακηρύξεις για τη δημοκρατία είναι πολλές, για τη διαφάνειά της το ίδιο, η συνέπεια στις εφαρμογές της όμως είναι το ζητούμενο. Και αυτή απαιτεί από τον κάθε υπεύθυνο πολίτη, αντίστοιχη νοοτροπία και πράξη όχι απατηλές ρητορείες, προοριζόμενες μόνο για αφελείς.

Η ζωή και το έργο του

Ο Α.Ν.Τσιριντάνης γεννήθηκε το 1903 στην Ιεράπετρα Κρήτης και πέθανε στην Αθήνα το 1977.

Σπούδασε Νομικά στην Αθήνα και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Παρίσι, Μόναχο, Βερολίνο και Αμβούργο, κοντά σε διάσημους καθηγητές του Ασφαλιστικού, Ναυτικού και Εμπορικού Δικαίου. Καθηγητής της Νομικής από το 1939. Ο πατέρας του ήταν γιατρός, ένθερμος αγωνιστής της Μεγάλης Ιδέας.

Καριέρα: Ακαδημαϊκή

1933: Υφηγητής εμπορικού δικαίου στη Νομική Σχολή Αθηνών

1939: Έκτακτος καθηγητής

1942 - 1968: Τακτικός καθηγητής. Αποχώρησε με τον τίτλο του ομότιμου καθηγητή

1951 - 1952: Κοσμήτορας νομικής σχολής

Έγραψε πάμπολλες **διατριβές** πάνω στα θέματα της επιστήμης του, που είχαν το χαρακτηριστικό να δένουν τη θεωρία με τη σύγχρονη πρακτική. Γι' αυτό και ήταν μέλος μόνιμο της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, του Νομικού Συμβουλίου στην Τράπεζα της Ελλάδος, Πρόεδρος του Ελληνικού Συλλόγου Ασφαλιστικής Επιστήμης και του Ελληνικού Συλλόγου Ευρωπαϊκής Νομικής Συνεργασίας Δίκαιο Ε.Ο.Κ. (1962), πρόεδρος της Ένωσης Ναυτικού Δικαίου, μέλος της θρησκευτικής αδελφότητας «Ζωή». κ.α.

Υπήρξε ο καλύτερος εμπορικολόγος, με πολύπλευρη δράση, ώστε ο "Σύνδεσμος Ελλήνων Εμπορικολόγων", τιμώντας τον στις 26.1.1981, εξέδωσε "Τιμητικό τόμο Αφιέρωμα" από 670 σελίδες κι έκανε επιστημονικό μνημόσυνο στην αίθουσα της Αρχαιολογικής Εταιρίας.

Με ευρύτερη μόρφωση και βαθιά φιλοσοφική κατάρτιση ασχολήθηκε και με θέματα κοσμοθεωρητικά και πρακτικά όπως παιδείας και πολιτισμού.

Ψήγματα χρυσού δεν είναι ο χρυσός. Έχουν όμως την αξία τους αλλά και κάποτε οδηγούν σ' αυτόν.

Αλήθεια σιγάν, χρυσόν εστί θάπτειν. Πυθαγόρας

Με τη μορφή των **σκόρπιων πουλιών** η αλήθεια γίνεται δάσκαλος της ελευθερίας από τα χαμηλά, της ελευθερίας προς τα ψηλά. Σε χρόνους βιαστικούς, σε ώρες αγωνίας κάποιες αλήθειες δεν αποδεικνύουν μόνο, φωτίζουν.

Ο Τσιριντάνης που, με συνέπεια πάντα οικοδομούσε το σύνολο με το επί μέρους, εφιστώντας την προσοχή του Έλληνα ιδίως αναγνώστη, να μην βιαστεί να βγάλει συμπέρασμα, πώς θα 'βλεπε τα **σκόρπια πουλιιά** σαν σημάδια - δρομοδείκτες προς την αλήθεια των βιβλίων του;

 Άνθρωπος που στερήθηκε απ' έξω την ελευθερία του, μπορεί να διατηρεί μέσα του την ιερή φλόγα της ελευθερίας, την ιερή φωτιά που δε σβήνει αλλά θεριεύει από τα εξωτερικά δεσμά και γίνεται δύναμη που κάνει θαύματα. Άνθρωπος όμως, που στη ψυχή του έχει σβήσει η φωτιά αυτή, δεν είναι κυριολεκτικά άνθρωπος ! σ.12

Τσιριντάνης ★ Για να επιζήσει η Δημοκρατία - ΣΖΤ

 Το γκρέμισμα που κάνει ο άνθρωπος, καθαίρων με την ειλικρίνεια την κοινωνική του ζωή, είναι ζωή. Το γκρέμισμα που φέρνουν οι καιροί είναι θάνατος !

Τσιριντάνης ★ Για μια πορεία με επίγνωση - ΣΖΤ σ.68

 Όσο δύσκολους καιρούς και αν περνούμε, ο άνθρωπος είναι πάντοτε κύριος των τυχών του και μπορεί πάντοτε να επηρεάσει αποφασιστικά την πορεία της ζωής του.

Τσιριντάνης - Ο Ανθρωπισμός Γ' - ΣΖΤ σ.16

 Αρκεί εμείς εδώ να κάνουμε το καθήκον μας, και το φως που θα εκπεμφθεί από αυτό και μόνο, θα είναι κάτι. Δεν θα είναι μόνο του το σκοτάδι. Θα υπάρχει και η ακτινοβολία. Και η ακτινοβολία θα φθάσει και εκτός της Ελλάδος.

Τσιριντάνης - Ο Ανθρωπισμός Α' - ΣΖΤ σ.86

 Πώς μπορεί να αρχίσει η εργώδης προσπάθεια για την ανακαίνιση του πολιτισμού; Με την σπορά ιδεών, φυσικά! Με την από κάθε προκατάληψη ελεύθερη διαμόρφωση ιδεών μέσα μας. Με την ειλικρινή έκθεση των ιδεών αυτών, με τον διάλογο κατόπιν, με την συζήτηση που θα γίνει με ανθρώπους που σκέπτονται εξ ίσου ελεύθερα και εκφράζονται εξ ίσου ειλικρινά.

Τσιριντάνης - Ο Ανθρωπισμός Α' - ΣΖΤ σ.114

 Σιγά-σιγά στη νεολαία μας και στο Έθνος γενικώς μπορεί να προβληθεί η ιδέα της Ελλάδας ως κιβωτού αξιών αιωνίων μέσα στον κατακλυσμό γενικής πνευματικής κατάπτωσης.

Τσιριντάνης ★ Ο Ανθρωπισμός Β' - ΣΖΤ σ. 133

 Οι καιροί μας είναι σκληροί. Και η σκληρότητα είναι ευεργεσία. Δεν αφήνουν ούτε πλάνα συνθήματα να διαδίδονται πια, ούτε τα υγιή συνθήματα να μένουν ανεφάρμοστα.

Τσιριντάνης ★ Η πίστη ως βίωμα Β'- ΣΖΤ σ.108

 Επικοινωνία, Συνάντηση, Κοινή Πορεία ελεύθερων ανθρώπων μόνο σαν ανοδική - προς την Ελευθερία, Ειλικρίνεια, Ήθος, Αγωνιστικότητα - πορεία είναι δυνατή.

Τσιριντάνης ★ Για να επιζήσει η Δημοκρατία- ΣΖΤ σ.22

 Ο αγώνας ο πνευματικός δεν είναι πόλεμος μεταξύ των διαφόρων εγωισμών. Αλλά είναι η θυσία του "εγώ" χάριν ακριβώς της επικράτησης υπερ-εγωιστικών ιδεών. Είναι ο ανώτερος αγώνας που αποτελεί το "νεύρο" της αγάπης.

σ.20

Τσιριντάνης ★ Η πίστη ως βίωμα - Η' - ΣΖΤ

 Παιδεία είναι η συστηματική προσπάθεια για την μετάδοση της Αρετής.

Η Αρετή δεν διδάσκεται πλην όμως μεταδίδεται. Θέλετε παιδεία; Δώστε μου υποδείγματα!

Αρετή είναι η αρμονική σύνθεση των επί μέρους αρετών: Ελευθερία, Ειλικρίνεια, Δικαιοσύνη, Θάρρος, Σύνεση,

Σεβασμός και Αυτοσεβασμός, Γνώσεις και Γνώση, Φιλομάθεια, Διάλογος, Ευθύτητα,

Αγωνιστικότητα, Πίστη, Ελπίδα, Αγάπη, Δημιουργικότητα.

Τσιριντάνης - Ο Ανθρωπισμός Β' - ΣΖΤ. σ.21

 Η καλλιέργεια του αισθήματος της ευθύνης είναι μία προσφορά στον νέο για να πάρει τον σωστό δρόμο.

Τσιριντάνης - Ο Ανθρωπισμός Α' - ΣΖΤ σ.77

 Ακμή του πολιτισμού ίσον άνθηση των αξιών. Μαρασμός των αξιών ίσον παρακμή του πολιτισμού. σ.184

Τσιριντάνης - Ο Ανθρωπισμός Β' - ΣΖΤ

 Πιστός θα πει εκείνος που δεν παρασύρεται από το ρεύμα. Τσιριντάνης ★ Εμείς οι Έλληνες - ΣΖΤ σ.151

 Στο λεξικό των συνωνύμων πρέπει να γραφτεί: Αγώνας, βλέπε λέξη Νίκη! Νίκη, βλέπε λέξη Αγώνας!

Τσιριντάνης ★ Η πίστη σαν βίωμα Α' - ΣΖΤ σ.223

 Η αντίληψη ότι η πολιτική καθ' εαυτή διαμορφώνει τον πολιτισμό αποτελεί εκδήλωση της ιδέας ότι δήθεν το παν είναι κρατική επιβολή. Και εάν τέτοια αντίληψη επικρατήσει, σταματά κάθε περί πολιτισμού συζήτηση, αφού το παν πλέον εξαφανίζεται κάτω από τον οδοστρωτήρα της κρατικής εξουσίας ή την πάλη για την κατάληψη της εξουσίας αυτής.

Τσιριντάνης - Ο Ανθρωπισμός Γ' - ΣΖΤ σ.61

 Τα μεγάλα ελαττώματα των Ελλήνων, ο εγωκεντρισμός και η ζηλοφθονία, αποτελούν τα ισχυρότερα επιχειρήματα κατ' αυτών που αμφισβητούν τη συνέχεια της φυλής μας από την αρχαιότητα.

Τσιριντάνης ★ Εμείς οι Έλληνες - ΣΖΤ

 Εμείς οι Έλληνες είμαστε θερμόαιμοι, οξύθυμοι, παλίμβουλοι, άστατοι, χωρίς σύστημα, χωρίς επιμονή στην επιδίωξη του σκοπού μας, χωρίς μέθοδο, με μια χαρακτηριστική προχειρότητα και, με μια λέξη, επιπόλαιοι. Αυτά είναι ελαττώματα που οφείλονται στο κλίμα, κι οι μεσογειακοί λαοί, ποιος λίγο, ποιος περισσότερο, αυτά τα ελαττώματα τα έχουν.

Τσιριντάνης ★ Εμείς οι Έλληνες - ΣΖΤ σ.36

